

*Sen yapmazsan üzerine düşeni,
başkasının iyiliğinden sana ne?"*

Dante, İlahi Komedyası, Araf

Bu çalışma, Dante'den ilhamla "Sen sana düşeni yap! (Pro Bono Omnibus!)" sloganıyla yola çıkan Çevre Çalışmaları Akademisi'nin, 'Çevre Hukuku ve Politikaları' alanında Türkçe literatüre katkı yapmayı ve gençlerin bu alana ilgisini arttırmayı amaçlayan kitap serisinin son kitabı olarak hazırlanmıştır.

Uluslararası çevre hukuku ve politikalarının kapsamlı şekilde ele alındığı çalışmada, çevre hakkından çevre siyaseti ve ekonomisine, çevre sorunlarındaki aktörlerden çevresel diplomasiye, kirlilikten tatlısu kaynaklarının korunmasına, yaban hayatının korunmasından tür çeşitliliğinin korunmasına, kutup bölgelerinden uluslararası ticarete, çevre sorunlarında uluslararası örgütlerin misyonundan sivil toplum örgütlerinin rolüne, iş dünyasından devlet dışı aktörlerin konumuna, örnek davalardan çevre hukukunun küresel düzleme uzanan yolculuğuna kadar birçok farklı konu uluslararası çevre hukuku ve politikaları temelinde incelenmiştir.

Hem kaynak kitap (araştırmacılar, karar alıcılar vs. için), hem ders kitabı (lisans-yüksek lisans-doktora öğrencileri için) olarak kullanılabilir şekilde tasarlanmış olan çalışma, alanla ilgili güncel tartışmaları Türkçe literatüre kazandırmayı, kapsamlı, sistematik ve gelecek perspektifli bir eser oluşturmayı amaçlamıştır.

ULUSLARARASI ÇEVRE HUKUKU ve POLİTİKALARI
Dünden Bugüne ve Geleceğe

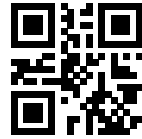
ULUSLARARASI ÇEVRE HUKUKU ve POLİTİKALARI

Dünden Bugüne ve Geleceğe

YETKİN Basım Yayım ve Dağıtım A.Ş.

Strasburg Caddesi No: 31/A 06430 Sıhhiye/ANKARA
Tel: 0 (312) 231 42 34 (35) - 232 03 43 Faks: 229 87 85
Şube: Abide-i Hürriyet Cad. No: 158 34381 Şişli/İSTANBUL
Tel: 0 (212) 234 50 56 (57) Pbx Faks: 0 (212) 234 50 58
<http://www.yetkin.com.tr> e-posta: yetkin@yetkin.com.tr

ISBN 978-605-05-0878-9

ULUSLARARASI ÇEVRE HUKUKU ve POLİTİKALARI

Dünden Bugüne ve Geleceğe

ÖDEMELİ İSTEME VE GENEL DAĞITIM

YETKİN Basım Yayım ve Dağıtım A.Ş.

Strasburg Caddesi No: 31/A 06430 Sıhhiye / ANKARA

Tel : 0 (312) 231 42 34 (35) – 232 03 43 Faks: 229 87 85

Şube: Abide-i Hürriyet Cad. No: 158 34381 Şişli / İSTANBUL

Tel: 0 (212) 234 50 56 (57) Pbx Faks: 0 (212) 234 50 58

e-mail: yetkin@yetkin.com.tr <http://www.yetkin.com.tr>

Yayınevi Sertifika No: 47453

Yayın Kodu: ISBN 978-605-05-0878-9

© Yetkin Yayınları 2021

Dizgi: YETKİN Elektronik Yayıncılık Sistemleri

Baskı: YETKİN BASIMEVİ

Kâzım Karabekir Caddesi No: 95/7-8-10

Tel: 0 (312) 341 00 06 06060 ANKARA

Matbaa Sertifika No: 47452

Editörler

Zerrin SAVAŞAN

Hakan ÜNAY

**ULUSLARARASI ÇEVRE
HUKUKU ve POLİTİKALARI**
Dünden Bugüne ve Geleceğe

Ankara 2021

*“Sen yapmazsan üzerine düşeni,
başkasının iyiliğinden sana ne?”*
Dante, İlahi Komedya, Araf*

**çevresel olarak sürdürülebilir bir gelecek için
üzerine düşeni yapanlara,**

* Dante Alighieri, *İlahi Komedya* (12.baskı), Araf Bölümü, 10. Kanton, para.88, s.356, Türkçesi: Rekin Teksoy, Oğlak Yayıncılık, İstanbul, 1998.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	7
TEŞEKKÜR	9
İÇİNDEKİLER.....	11
GİRİŞ	
<i>Zerrin SAVAŞAN</i>	15
1. ÇEVRE HUKUKU&POLİTİKALARI: ULUSLARARASI DÜZLEMEN KÜRESEL DÜZLEME	
<i>Zerrin SAVAŞAN</i>	33
2. ÖZEL VE AİLE YAŞAMINA SAYGI HAKKI BAĞLAMINDA SAĞLIKLI VE DENGELİ BİR ÇEVREDE YAŞAMA HAKKI	
<i>Melike ORÇİN</i>	65
3. ÇEVRE SİYASETİ VE EKONOMİSİ	
<i>Duygu Özge OĞUZ</i>	99
4. ÇEVRE SORUNLARININ EKONOMİ-POLİTİĞİ: DEVLET VE DEVLET DIŞI AKTÖRLER	
<i>B. Alper TORUN</i> <i>Sercan YAVAN</i>	151
5. ÇEVRESEL DİPLOMASİ: GÖRÜŞME TEORİSİ	
Sezai ÖZÇELİK.....	197
6. DOĞAL KAYNAKLARIN KORUNMASI: GENEL BİR DEĞERLENDİRME	
<i>Dilek Elvan ÇOKIŞLER</i>	223
7. ULUSLARARASI HUKUK BAĞLAMINDA TATLISU KAYNAKLARININ KORUNMASI	
<i>Akgün İLHAN</i>	263
8. ULUSLARARASI HUKUKTA YABAN HAYATIN KORUNMASI	
<i>Neslihan ÖZKERİM GÜNER</i>	289

9. TÜR ÇEŞİTLİLİĞİNİN KORUNMASI <i>Aynur DEMİR</i>	329
10. KUTUP BÖLGELERİNİN KORUNMASINA YÖNELİK ULUSLARARASI HUKUK VE İŞBİRLİĞİ <i>Emirhan ALTUNKAYA</i>	365
11. ÇEVRESEL BİR SORUN OLARAK KİRLİLİK <i>Bengü AYDIN DİKMEN</i> <i>Defne GÖNENÇ</i>	399
12. GEMİLERDEN KAYNAKLAN KİRLİLİK VE BUNDAN DOĞAN SORUMLULUK <i>Şulenur GÖZTEPE</i>	433
13. ULUSLARARASI TİCARETİN KURUMLARI VE TEMEL İLKELERİ <i>Bilge ÇAĞATAY</i>	459
14. DÜNYA TİCARET ÖRGÜTÜ UYUŞMAZLIK ÇÖZÜM MEKANİZMASI <i>Sevda KESKİN</i>	501
15. BÖLGESEL VE ULUSLARARASI ÖRGÜTLERİN ULUSLARARASI ÇEVRE SORUNLARINA İLİŞKİN İŞLEVSELLİĞİ <i>Kamil TARHAN</i>	535
16. ULUSLARARASI ÇEVRE HUKUKU VE YÖNETİŞİMİ BAĞLAMINDA SİVİL TOPLUM KURULUŞLARININ ROLLERİ <i>Bariş Can SEVER</i> <i>Gamze OVACIK</i>	567
17. İŞ DÜNYASI VE SANAYİ KURULUŞLARI <i>Bilge ÇAĞATAY</i>	595
18. ULUSLARARASI HUKUK BAĞLAMINDA DEVLET-DIŞI AKTÖRLERİN ÇEVRESEL SORUMLULUĞU: ULUSLARARASI ÖRGÜTLER, HÜKÜMETDİŞİ ÖRGÜTLER VE TİCARİ KURULUŞLAR <i>Bilge ERSON ASAR</i>	637
19. DEVLET DIŞI AKTÖRLERİN ULUSLARARASI ÇEVRE HUKUKUNA KATKISI VE İLİŞKİSEL SORUMLULUK <i>Zeynep Selin BALCI</i>	683

20. KOSTA RİKA-NİKARAGUA DAVASI	
<i>Şule GÜNEŞ</i>	713
21. BİLDİĞİMİZ ÇEVRE HUKUKU'NUN SONU: DOĞAYA HAKLAR TANIMAK	
<i>Ceren Pınar GAYRETLİ</i>	739
SONUÇ YERİNE: KÜRESELLEŞME, ÇEVRE SORUNLARI VE ULUSLARARASI ÇEVRE HUKUKU	
<i>Hakan ÜNAY</i>	771
EDİTÖRLERE DAİR	777
YAZARLARA DAİR	779